

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยโดยทั่วไป

การวิจัยเกี่ยวกับชาวเขาตามโครงการทดลองฝึกอบรมครูสอนเด็กชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองวิธีสอนวิชาภาษาไทย (อ่าน) โดยใช้แนวการฝึกหัดครูตามหลักสูตรพิเศษของโครงการฝึกอบรมครูช่วยครูสอนเด็กชาวเขา เพื่อทดลองใช้แบบเรียนวิชาภาษาไทย (อ่าน) ที่สร้างขึ้นสำหรับเด็กชาวเขา ของแผนกวิชาประถมศึกษา และเพื่อสร้างคู่มือครูสำหรับแบบเรียนดังกล่าว เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ความสามารถเป็นครูช่วยเจ้าหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาคานการศึกษา หรือเป็นครูช่วยสอนชาวเขาตามเฝ้าของตนในหมู่บ้านชาวเขา ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาขาดครูสอนเด็กชาวเขาโดยตรง ทั้งยังจะช่วยแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การปกครอง การเมืองและการอนามัยอีกด้วย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่า การฝึกอบรมครูช่วยสอนชาวเขาซึ่งใช้แบบเรียนและคู่มือครูที่สร้างขึ้นจะช่วยให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และมีความสามารถในการสอนเด็กชาวเขาได้ดีโดยความรู้และความสามารถก่อนและหลังการฝึกอบรมมีความแตกต่างกันในทางเพิ่มขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ กองส่งเสริมชาวเขาได้คัดเลือกชาวเขาจากจังหวัดต่าง ๆ ๑๑ จังหวัด จำนวน ๕๕ คน เป็นพระภิกษุ ๕ รูป สามเณร ๒๕ รูป และฆราวาส ๒๕ คน มารับการอบรมและอยู่ประจำตลอดระยะเวลา ๓ เดือน ณ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา ตำบลบ้านแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตรพิเศษ หนังสือแบบเรียนแบบทดสอบ คู่มือครู แบบการให้คะแนนการฝึกสอน แบบนิเทศการสอนแบบปรนัย (ระบบของแฟลนเคอร์ส) และแบบประเมินผลหนังสือแบบเรียน

ผู้วิจัยให้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปทดลองกับครูช่วยสอนชาวเขา ณ ศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขา ตำบลบ้านแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเวลา ๓ เดือน ทำการสอนและเก็บข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนประเมินผลการวิจัยเป็นระยะ ๆ แล้วให้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ หาค่าทางสถิติ ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

๑. พัฒนาการของผู้รับการอบรม ซึ่งแบ่งออกเป็น

๑.๑ พัฒนาการด้านวิชาการระหว่างการฝึกอบรม ผู้รับการอบรมมีความก้าวหน้า และมีพัฒนาการทางด้านความรู้ ทักษะและทัศนคติ เป็นที่น่าพอใจ

๑.๒ สัมฤทธิ์ผลทางด้านการฝึกอบรม ผู้รับการอบรมมีความก้าวหน้าและมีความสามารถเพิ่มขึ้นเป็นที่น่าสนใจ สอดคล้องความมุ่งหมาย เพราะจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมมีนัยสำคัญที่ระดับ

.๐๑ กล่าวคือคะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรม ๒๑.๖๕๔ และคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงขึ้นเป็น ๓๑.๗๘๑

๑.๓ ความสามารถในการฝึกสอน ผู้รับการอบรมมีความสามารถในการฝึกสอนโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและความสามารถในการฝึกสอน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและความสามารถในการฝึกสอนวิชาภาษาไทย (อ่าน) เท่ากับ .๕๐๐๔ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .๐๑ แสดงว่าสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและด้านความสามารถในการสอนมีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมิต (Positive)

๓. การประเมินผลความคิดเห็นของผู้รับการอบรม เกี่ยวกับหนังสือแบบเรียน ปรากฏว่าผู้รับการอบรมเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ได้ฝึกไปแล้วจัดอยู่ในเกณฑ์ดี

๔. การสำรวจความมั่นใจของผู้รับการอบรม เกี่ยวกับการสอน ปรากฏว่าพฤติกรรมการศึกษา เติมและสภาพของผู้รับการอบรมไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการสอน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ประสบปัญหาบางประการจากการวิจัยในโครงการทดลองฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขา ณ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา ตำบลบ้านแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งนอกจากจะเป็นอุปสรรคทำให้การฝึกอบรมไม่สะดวกเท่าที่ควรแล้วยังจะส่งผลกระทบต่อผลการวิจัยอีกด้วย ดังนั้นจึงควรได้แก้ไขปรับปรุงเพื่อผลการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

๑. ควรได้วางกำหนดเวลาที่เหมาะสมให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เข้ามารายงานตัว เพราะการมาล่าช้ากว่ากำหนดทำให้กลุ่มที่แบ่งไปแล้วต้องแบ่งใหม่ และในกรณีที่มีการเปลี่ยนตัวผู้เข้ารับการอบรม ทำให้ต้องจัดเวลาเพิ่มสำหรับการทดสอบซ่อมเสริม

๒. พื้นความรู้วิชาสามัญของผู้รับการอบรมมีความแตกต่างกัน (ป.๔ - ม.ศ.๑) นอกจากจะเป็นปัญหาในการอบรมแล้วยังมีผลต่อคะแนนความสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและการฝึกสอนด้วย ฉะนั้น จึงควรคัดเลือกผู้รับการอบรมในแต่ละรุ่นให้มีความรู้ใกล้เคียงกัน เช่น รุ่น ป.๔ - ป.๕ หรือรุ่น ป.๕ - ม.ศ. ๑ และจะเป็นการดียิ่งที่เดียวถ้าสามารถส่งผู้รับการอบรมในรุ่นหนึ่ง ๆ ให้มีการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน จะช่วยให้เขาเกิดความเชื่อมั่นในตัวเองซึ่งจะทำให้การอบรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. อายุของผู้รับการอบรมมีความแตกต่างกันมาก ผู้รับการอบรมบางคนอายุน้อยเกินไปทำให้มีปัญหาในการเรียนและการฝึกสอน เช่น ขาดความมั่นใจเมื่อเรียนหรือออกฝึกสอนร่วมกับผู้ที่มีอายุมากกว่า ทั้งนี้เนื่องจากอายุน้อยและมีประสบการณ์ไม่มากพอ ดังนั้นหากจะได้กำหนดอายุของผู้เข้ารับการอบรมให้มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๗ ปีบริบูรณ์และไม่เกิน ๓๕ ปีบริบูรณ์ในวันรับการอบรมอาจจะช่วยแก้ปัญหานี้ได้

๔. เพลงใช้ประกอบการสอนนั้นมีประโยชน์มาก เพราะในเนื้อเพลงแต่ละบทได้บรรจุสิ่งที่ควรจดจำไว้ ผู้รับการอบรมส่วนใหญ่สนใจในธรรมชาติและดนตรี แม้แต่เด็กนักเรียนที่โรงเรียนสังวาลย์วิทยา และโรงเรียนบ้านแม่ลายก็สนใจในเพลงที่ใช้ประกอบการสอน นักเรียนสนุกและเข้าใจบทเรียนได้เร็วขึ้น ฉะนั้นเพลงที่นำเข้ามาประกอบการเรียนจึงเป็นกิจกรรมที่ควรนำเข้ามาใช้กับการฝึกสอนในวันต่อไปเช่นกัน

๕. ควรจะมีการประชุมประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมที่จบออกไปแล้วเป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการติดตามผลการสอนและรับฟังปัญหาต่าง ๆ ผู้เข้าร่วมในการประชุมควรมีทั้งครูช่วยสอนชาวเขา วิทยากร และพัฒนากรจากทุกรุ่น

๖. การแบ่งกลุ่มผู้รับการอบรม บางกลุ่มแบ่งมากเกินไป แม้ว่าจะเป็นกลุ่มเล็กลง ทำให้ครูไม่สามารถเอาใจใส่ได้ทั่วถึง ทั้งทำให้เกิดปัญหาเมื่อต้องฝึกการสอนแบบจุลภาค (Micro - Teaching) ดังนั้นในปีต่อไปควรแบ่งให้แต่ละกลุ่มมีจำนวนผู้รับการอบรมไม่เกิน ๑๕ คน

๗. อุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่พร้อม เป็นคนว่าแบบเรียน อุปกรณ์ผลิตเอกสาร จึงทำให้งานล่าช้าและไม่ดำเนินไปตามแผนงานที่วางไว้ อุปกรณ์เหล่านี้มีความสำคัญยิ่งโดยเฉพาะต่อการสร้างคู่มือครู และจะมีผลต่อการสอนแบบจุลภาคด้วย ฉะนั้น จึงควรให้อุปกรณ์ที่จำเป็นเหล่านี้อยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะทำงานได้ทันที

๘. การฝึกสอนของผู้รับการอบรมมีปัญหาหลายด้าน

๘.๑ เวลาในการฝึกสอนน้อย จึงควรขยายเวลาในการฝึกสอนเป็น ๓ สัปดาห์ และให้โอกาสได้ทำการสอนแบบจุลภาคเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าคนละ ๒ ครั้ง หรือได้มีโอกาสสอนกับนักเรียนจริง ๆ ก่อนที่จะออกฝึกสอน ในวันแรกของช่วงการฝึกสอนควรให้ผู้รับการอบรมได้สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียนและครูประจำการเสียก่อน

๘.๒ การสอนเป็นกลุ่ม ในห้องเรียนเดียวกันเมื่อแบ่งการสอนออกเป็นหลายกลุ่มทำให้ขาดความยุติธรรมในการให้คะแนนฝึกสอน จึงควรให้สอนเพียงกลุ่มเดียวในแต่ละห้อง

๔.๓ การจัดกลุ่มสำหรับฝึกสอน ควรจัดนักเรียนให้มีจำนวนเหมือนกับสภาพของโรงเรียนโดยทั่วไป เพื่อให้ผู้รับการอบรมได้รับประสบการณ์คล้ายกับสภาพที่แท้จริงที่จะออกไปปฏิบัติงาน

๔.๔ การติดต่อกับโรงเรียนที่จะไปฝึกสอน ควรมีการติดต่อกับโรงเรียนที่ผู้รับการอบรมจะออกไปฝึกสอนเสียแต่เนิ่น ๆ เพื่อจะได้มีเวลาเตรียมตัว และหาทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น

๕. การผลิตอุปกรณ์การสอนยังไม่ควรนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์เท่าที่ควร หากผู้วิจัยได้มีวิธีผลิตอุปกรณ์โดยใช้วัสดุในท้องถิ่นก่อนขึ้นไปอบรม คงจะช่วยให้ปัญหาในคานนี้ลดน้อยลงไปได้

๑๐. สถานที่ใช้ในการอบรม มีอากาศหนาวจัด สมแรงเกือบตลอดเวลา ทำให้การอบรมได้ผลไม่เต็มที่ และผู้รับการอบรมไม่มีสมาธิเท่าที่ควร ประกอบกับผู้รับการอบรมเจ็บป่วยบ่อย ๆ ทั้งการสอนก็ไม่สามารถใช้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพได้ จึงควรทำที่เรียนและที่พักให้มีคติดสามารถบังลมได้ดี รวมทั้งที่พักของผู้รับการอบรมที่เป็นฆราวาส ควรให้อยู่ในสภาพที่ป้องกันฝนและอากาศหนาวได้ และหากเปลี่ยนสถานที่ที่จะทำการอบรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๑. ด้านสวัสดิการ

๑๑.๑ เนื่องจากมีการเจ็บป่วยบ่อยครั้งโดยเฉพาะไข้หวัด ปวดศีรษะ มาเลเรเบีย ปวดท้อง และอุบัติเหตุอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ จึงควรมีสวัสดิการในด้านการรักษาพยาบาล เป็นต้นว่า ยารักษาโรค เงินสำรองตลอดจนพาหนะเพื่ออำนวยความสะดวกในเวลาที่มีการเจ็บป่วยและอุบัติเหตุเกิดขึ้น

๑๑.๒ ผู้รับการอบรมบางคนเป็นโรคติดต่อ ควรมีการตรวจโรคกับผู้รับการอบรมก่อนเข้ารับการอบรม เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการลาหยุดบ่อย ๆ เนื่องจากเป็นโรคเรื้อรังซึ่งจะทำให้ผู้รับการอบรมไม่เต็มที่

๑๒. การประสานงานระหว่างผู้วิจัยและพนักงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามโครงการยังไม่ดีเท่าที่ควร ควรได้มีการพบปะทำความเข้าใจ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และวางแผนงานร่วมกันก่อนจะถึงกำหนดเวลาอบรม ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่านอกจากจะทำให้การวิจัยมีประสิทธิภาพแล้ว ยังจะได้สร้างเสริมสมรรถภาพให้แก่ผู้รับการอบรมให้ปฏิบัติงานให้แก่ทางราชการได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

๑๓. การทดลองสอนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลควรกำหนดโครงการระยะยาว และแผนปฏิบัติงานให้แน่นอน เพื่อที่จะช่วยให้การเก็บข้อมูลมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๔. คำที่ใช้ในหนังสือแบบเรียนมีบางคำมาจากภาษาจีน ทำให้ผู้รับการอบรมไม่ค่อยเข้าใจความหมาย จึงควรจัดคู่มืออธิบายคำศัพท์เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

๑๕. คำที่เป็นปัญหาในการอ่านออกเสียงของผู้รับการอบรม เช่น

- คำที่ประสมด้วยสระ ัว หรือ ื่อ ที่มี "ย" สะกด เช่น
ควย อ่านว่า โดย เลือย อ่านว่า เลอย
- คำที่ประสมด้วยสระ ैया, หรือ แ- ที่มีตัว "ว" สะกด เช่น
เคียว อ่านว่า เคว แคว อ่านว่า เกว
- คำควบกล้ำ เช่น กววย อ่านว่า กวย
- คำที่มีตัวสะกดในแม่ต่าง ๆ เช่น คน อ่านว่า คง มก อ่านว่า มก
- คำที่มีวรรณยุกต์โทและตรีกำกับ เช่น คาง อ่านว่า คาง

ควรพิจารณาใช้คำเหล่านี้ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อฝึกทักษะในการอ่านออกเสียงให้ถูกต้อง

๑๖. หนังสือแบบเรียนควรจะได้มีโอกาสศึกษาตอนที่ไปให้การอบรมแก่ผู้รับการอบรม เพื่อจะได้เตรียมตัวและเตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมที่จะนำไปใช้

๑๗. เนื้อเรื่องของหนังสือแบบเรียนควรมีบทเรียนเป็นเรื่อง ๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อฝึกทักษะในการอ่านจับใจความใหม่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๑๘. ควรได้มีการทำวิจัยการสอนอ่านภาษาไทยให้แก่เด็กชาวเขามากยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย